

A Magyar Köztársaság nevében!

Dr. Dezső László ügyvéd (7500 Nagyatád, Baross G. u. 11.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Dr. Barbalics István ügyvéd (7500 Nagyatád, Széchenyi tér 24.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe.) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2007. július 13. napján kelt 8.P.20.044/2007/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül eljárva - meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.000,- (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy a s.-i 083. helyrajzi számú ingatlan megosztása után kialakított 083/1. helyrajzi számú ingatlan kisajátítása ellenében járó 40.500.000,- Ft kártalanítási összeg, valamint a 083/2. helyrajzi számú ingatlanra megkötött adásvételi szerződés alapján járó vételár 0,087%-át, azaz a felperest a vagyonnevesítés alapján megillető vagyoni részesedés mértékének megfelelő összeget fizesse meg a felperes részére. Megállapította egyúttal, hogy a s.-i 083. helyrajzi számú ingatlanból megosztás után kialakított, a jövőben kisajátításra kerülő ingatlanokra kifizetésre kerülő kisajátítási kártalanítási összeg 0,087%-a is a felperest illeti meg, úgyszintén a vagyonnevesítéskor megállapított arányban. A felperes keresetének jogalapjaként az elsőfokú bíróság felhívta az 1992. évi II. törvény (Ámt.) 25.§-át, az 1995. évi XCIII. törvény 1.§ (1) bekezdés b) pontját, valamint az 1993. évi II. törvény 12/C.§ (2) bekezdését is.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság az alperes jogi álláspontját a felperes perbeli jogképességének hiányával összefüggésben, elutasította az alperes Európai Bíróság megkeresése iránti kérelmét, valamint mellőzte az Alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezését is az 1993. évi II. törvény 12/C. § (5) bekezdése alkotmányellenessége megállapításával összefüggésben. Nem osztotta az alperesnek azt az álláspontját, mely szerint a kisajátítási kártalanításból befolyt, illetve befolyó összeg felosztásával szemben az alperes bármiféle költséget igényelhetne és számíthatna be a felperes követelésével szemben. Az alperes szerződésszegésre alapított beszámítási kifogását alaptalannak találta, egyrészt a bizonyítottság hiánya miatt, másrészt pedig azért, mert álláspontja szerint az alperes a közte és a felperes között létrejött üzletrész adásvételi szerződéssel összefüggő szavatossági kifogással e perben az által hivatkozott okok miatt nem élhet.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett álláspontját, mely szerint a felperes az alperessel szemben a kisajátításból - illetve adásvételből - eredően igényt nem érvényesíthet, mivel tagsági viszonya megszűnt, és üzletrészét az alperesnek értékesítette. Álláspontja szerint a kisajátítási kártalanításból befolyt összeget a Ámt. 25.§-a helyes értelmezése szerint a jelenlegi tagság között kell felosztani, a felperes, mint volt tag részére a szövetkezet közgyűlésének lett volna jogosultsága az Ámt 25.§-a, a Kpt. 17.§-a alapján vagyონrészt juttatni. Vitatta az elsőfokú bíróság döntését a kisajátítással, illetve adásvétellel kapcsolatban felmerült költségei és kártérítési igénye beszámításával kapcsolatban is, sérelmezte az Alkotmánybíróság, illetve az Európai Bíróság eljárása kezdeményezésének elsőfokú bíróság általi elvetését is.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást helyesen állapította meg, abból érdemben helyes jogi következtetést is vont le, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy az Ámt. első fejezete második részében meghatározott, termőfölddel kapcsolatos igények érvényesítésének nem feltétele a vagyonnevesítés során az Ámt. 6.§ (1) bekezdése alapján megszerzett üzletrész tulajdonjogának fennállása, azaz a felperes termőfölddel kapcsolatos igénye érvényesítésének nem akadálya az, hogy a szövetkezeti üzletrészét az alperesnek értékesítette.

Kiemeli a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokolásából a 6. oldal második bekezdését, a felperes keresetét ugyanis az 1993. évi II. törvény - 2001. július 13-án hatályba lépett és jelenleg is hatályos - 12/C.§ (5) bekezdése önmagában megalapozza. E törvényi rendelkezés kimondja, hogy a védett

természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. számú törvény 1.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti kijelöléssel nem érintett azon védett vagy védelemmel tervezett természeti területek tekintetében, amelyeket - természetvédelmi oltalom hiányában - a szövetkezetnek az Ámt. 25.§-a alapján a vagyonnevesítés szabályai szerint ki kellene adnia, ha az magántulajdonban nem áll vagy magántulajdonba nem került, a kisajátítási eljárást a szövetkezettel szemben kell lefolytatni. A kisajátítási kártalanítás összegét a szövetkezet haladéktalanul köteles a szövetkezet vagyonnevesítéssel érintett tagjai között a vagyonnevesítés szabályai szerint felosztani. A perrel érintett s.-i 083. helyrajzi számú ingatlan nem vitásan az 1991. évi XCIII. számú törvény 1.§ (1) bekezdés b) pontja hatálya alá tartozott, mivel azt védeltségére tekintettel az 1.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti földalapokba nem jelölték ki. Kisajátítására e törvényi rendelkezés hatályba lépésének időpontját, azaz 2001. július 13-át követően került sor, illetve részben arra még sor sem került, így a kisajátítási kártalanítás összege - illetve vételár - alpereshez befolyt, illetve a jövőben befolyó összegének felosztására e törvényi rendelkezés az irányadó.

Szó nincs tehát arról, hogy az 1993. évi II. törvény 12/C.§ (5) bekezdését a bíróság visszamenőleges hatállyal alkalmazná - illetve alkalmazta volna -, hiszen e törvényi rendelkezés - mint ahogy az ítélőtábla korábbi döntésében is kimondta - a hatályba lépését, azaz 2001. július 13-át követő kisajátításokra, illetve adásvételekre alkalmazható.

Nem jelenti e törvény visszamenőleges hatályú alkalmazását az sem, hogy a bíróság a kereset elbírálása körében irrelevánsnak tekintette azt a tényt, hogy a felperes tagsági viszonyát az 1992. évi II. törvény hatályba lépését követően, az 1993. évi II. törvény 12/C. § (5) bekezdése hatályba lépése előtt megszüntetette. A kisajátítási kártalanításból befolyt összeg nem a jelenlegi alperesi tagságot, hanem az Ámt. 6.§ (1) bekezdése szerinti eredeti vagyonnevesítésre jogosultakat illet meg. Az 1993. évi II. törvény 12/C. §-ának az a rendelkezése, mely szerint a kisajátítási kártalanítás összegét a szövetkezet a vagyonnevesítéssel érintett tagjai között a vagyonnevesítés szabályai szerint köteles felosztani, azt jelenti, hogy a felosztásban mind azokat részesíteni kell, akik az Ámt. 6.§ (1) bekezdése alapján vagyonnevesítésben részesültek.

Az Ámt. 25.§ (1) bekezdése szerint jogosulti kör az 1993. évi II. törvény 12/C.§ (5) bekezdésével érintett jogosulti körrel megegyezik, az idézett törvény 12/C.§ (5) bekezdésének hiányában ugyanis e földterület maradványföldként az Ámt. 25.§ (1) bekezdés b) pontja hatálya alá tartozott volna. Az Ámt. 25.§ (1) bekezdése alapján a Kpt. szerinti árverésre való kijelöléssel nem érintett, úgynevezett maradványföldek felosztásából pedig azok részesülhettek, akik az Ámt. 6.§ (1) bekezdése szerint vagyonnevesítésre jogosultak voltak.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy a Legfelsőbb Bíróság idézett eseti döntéseiben - az Ámt. 25.§ (1) bekezdésével összefüggő - kifejtett jogértelmezés a jelen ügyben is helytálló, a jogszabályi környezet részbeni

megváltoztatása, azaz az 1993. évi II. törvény 12/C.§ (5) bekezdésének hatályba lépése ugyanis semmiféle módon az eseti döntésekben kifejtett jogelveket nem érinti.

Az Ámt. 25.§ (2) bekezdése sem támasztja alá a kereset alaptalanságára vonatkozó alperesi álláspontot. E rendelkezés szerint a közgyűlés úgy határozhat, hogy az (1) bekezdésben meghatározott földekből a 8.§-ban felsorolt személyek részére is juttat tulajdoni részarányt, a 8.§ szerint pedig a közgyűlés a vagyonnevesítés keretében szövetkezeti üzletrészt juttathat

- a) a szövetkezet alkalmazottainak,
- b) a szövetkezet volt tagjainak, azok örököseinek,
- c) mezőgazdasági szövetkezetnél a rendszeresen munkát végző segítő családtagoknak is.

A 8.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti „volt szövetkezeti tag” megjelölés alatt azonban a törvény 6.§ (1) bekezdésének b) pontja folytán azokat kell érteni, akik korábban - de a törvény hatálybalépésekor már nem - tagjai voltak ugyan a vagyonnevesítéssel érintett szövetkezetnek, azonban tagsági viszonyuk nem érte el az 5 évet, és ezért őket a 6.§ (1) bekezdés b) pontja alapján nem volt kötelező vagyonnevesítésben részesíteni.

A szövetkezet közgyűlésének döntési jogkört tehát kizárólag az Ámt. 25.§ (2) bekezdése biztosított, mégpedig az Ámt. 8.§ (1) bekezdés b) pontjában meghatározott személyi kör tekintetében, e személyi körbe azonban a felperes, aki az Ámt. 6.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti jogosultként részesült vagyonnevesítésben, nem tartozik.

A Kpt. 17.§-a a jogvita elbírálása szempontjából nem bír relevanciával, a perbeli földterület ugyanis nem tartozik a Kpt. 17. § és az Ámt. 13.§ (2) bekezdése b) pontja szerinti földalapba.

Miután a felperes igényét az 1993. évi II. törvény 12/C.§ (5) bekezdése önmagában megalapozza, a korábbi jogszabályi rendelkezések, és azok változásainak részletezése, és az úgynevezett szerzett joggal, illetőleg várománnyal kapcsolatos ítéleti jogi indokolás szükségtelen, illetve az elsőfokú bíróság által alkalmazott módon részben ellentmondásos is. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásából mellőzi a 4. oldal utolsó bekezdését, az 5. oldalt, a 6. oldal első bekezdését az itt felhívott eseti döntésekre történő utalás kivételével.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéleti döntésével és annak indokolásával az elévüléssel, a perbeli jogképeséssel, az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésével, az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésével, valamint az alperes által érvényesített beszámításokkal összefüggésben, a 11/1996. számú közgyűlési határozat értékelésével és az üzletrész piaci értékével arányos kártalanítási összeg megfizetésével kapcsolatos alperesi igény megítélésével is.

Az alperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az alperes köteles a felperes részére másodfokú perköltséget fizetni, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján állapította meg.

Pécs, 2007. november 26.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró